

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Gospiću
Trg Alojzija Stepinca 3
53000 Gospić

Poslovni broj: P-103/2025-22

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Gospiću po sucu Janu Malovcu, u parničnom predmetu tužitelja Hrvatske elektroprivrede d.d. iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 37, OIB: 28921978587, zastupanog po punomoćniku Borisu Jugu, odvjetniku u Zagrebu, Božidara Adžije 22, protiv tuženih 1. Zdenke Schwabe iz Zagreba, Nova cesta 188, OIB: 65969696031, 2. Ane Marković iz Gospića, Ulica kneza Novaka 10, OIB: 77940163378, 3. Zdenke Herendić iz Zagreba, Bolnička cesta 34C, OIB: 93098040646, 4. Veljka Ivančevića iz Kutine, Kralja Petra Krešimira IV. 41, OIB: 18734417344 i 5. Milene Plećaš iz Kutine, Kralja Petra Krešimira IV br. 41, OIB: 96770885471, svih zastupanih po punomoćnicama iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Anite Vrkić i Ive Vrkić u Rijeci, Ante Starčevića kbr. 2, radi utvrđenja prava vlasništva i osnivanja prava služnosti, 29. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e:

- I. Utvrđuje se da je prvotužitelj HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA - dioničko društvo, Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, OIB: 28921978587 stekao pravo vlasništva nekretnine oznake k.č.br. 3002 k.o. Gospić, LIPOVAC, ČETIRI ZGR. površine 1048 m², DVORIŠTE površine 5041 m², ukupne površine 6089 m², upisane u zk. ul. 9680 k.o. Gospić u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Gospiću, Zemljišnoknjižni odjel Gospić, te su tuženici dužni priznati i trpjeti upis prava vlasništva prvotužitelja u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Gospiću, Zemljišnoknjižni odjel Gospić i to na suvlasničkim dijelovima kako slijedi:
I-tuženik Schwabe Zdenka, Zagreb, Nova cesta 188, OIB: 65969696031 na 6. i 9. suvlasničkom dijelu od ukupno 20/150;
II-tuženik Marković Ana, Gospić, Kneza Novaka 10, OIB: 77940163378 na 7. suvlasničkom dijelu od 8/150;
III-tuženik Herendić Zdenka, Zagreb, Bolnička 34c, OIB: 93098040646 na 8. i 11. suvlasničkom dijelu od ukupno 14/150;
IV-tuženik Ivančević Veljko, Kutina, Kralja Petra Krešimira IV br. 41, OIB: 18734417344 i V-tuženik Plećaš Milena, Kutina, Kralja Petra Krešimira IV

br. 41, OIB:96770885471, kao nasljednici iza TOMICE IVANČEVIĆ, Bilajska 39, Gospić, na 1. suvlasničkom dijelu od 48/150 dijela;
V-tuženik Plećaš Milena, Kutina, Kralja Petra Krešimira IV br. 41, OIB:96770885471, na 10. suvlasničkom dijelu od 36/150.

- II. Nalaže se tuženicima naknaditi prvotužitelju HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA - dioničko društvo, Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, OIB: 28921978587 prouzročeni trošak parničnog postupka u iznosu od 68.879,22 EUR (slovima: šezdeset osam tisuća osamsto sedamdeset devet eura i dvadeset dva centa) sa zakonskim zateznim kamatama od dana donošenja ove presude do isplate u visini stope sukladno čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, a koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.
- III. Odbija se zahtjev tuženika za naknadom parničnog troška.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio protutužbu u predmetu P-80/2016 (str. 1-3 spisa) koja je zavedena pod predmetnim poslovnim brojem kao samostalna tužba, nakon razdvajanja postupka.
2. Protutužba je zajednički podnesena od strane tužitelja kao prvotuženika u matičnom postupku i HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 37, OIB: 46830600751 kao drugotuženika.
3. Kako je u ovom postupku prethodno već donesena presuda posl.br. P-58/2020-29 od 21. lipnja 2023. koja je u točki II. i III. izreke potvrđena presudom i rješenjem Županijskog suda u Puli-Pola posl.br. GŽ-1066/2023-2 od 24. ožujka 2025., kojim je u cijelosti pravomoćno odlučeno o tužbenom zahtjevu ranije drugotuženika, ovdje drugotužitelja HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. te dijelu tužbenog zahtjev ranije prvotužitelja, ovdje tužitelja o postojanju služnosti, to se o tom dijelu zahtjeva o kojem je pravomoćno odlučeno dalje neće navoditi niti će ga se obrazlagati, već se stranke u tom dijelu upućuju na ranije pravomoćne odluke.
4. U protutužbi, a tužbi u ovom postupku, tužitelj je u bitnome naveo kako je izvanknjižni vlasnik nekretnine, a podredno da sud utvrdi da je dosjelošću stekao pravo vlasništva na k.č.br. 3002 k.o. Gospić. Radi se neprekidnom zakonitom, istinitom i poštenom posjedu tužitelja više od 50 godina na k.č.br. 3002 k.o. Gospić koja je u naravi zagrada, dvorište ukupne površine 6089 m² koja odgovara dijelu k.č.br. 1204/1, dijelu k.č.br. 1204/2, dijelu k.č.br. 1205, dijelu k.č.br. 1211/2 i dijelu k.č.br. 1206/1 starog premjera. Predmetna nekretnina je nacionalizira temeljem odredbi Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta, deposedirana rješenjem od 12. rujna 1959. i dodijeljena tužitelju na korištenje kako je navedeno u rješenju Ureda državne uprave u Ličko-senjskoj županiji od 5. prosinca 2012. Temeljem rješenja o deposedaciji tužitelj je zakoniti, poštenu i istiniti posjednik preko 50 godina što je dovoljno za stjecanje prava vlasništva dosjelošću sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Na predmetnom zemljištu je ranije tužitelj 2. HEP-ODS d.o.o.

izgradio poslovnu zgradu, garaže, elektroenergetska postrojenja kojima se vrši opskrba električnom energijom na čitavom području Grada Gospića i šire za što su mu izdane građevinske i uporabne dozvole od nadležnih tijela. Stoga traži da se utvrdi vlasnikom k.č.br. 3002 k.o. Gospić uz naknadu parničnog troška.

5. U odgovoru na tužbu (str. 4-5 spisa) tuženici se u bitnome u cijelosti protive tužbi i postavljenom tužbenom zahtjevu jer su oni stvarni vlasnici predmetnih nekretnina. Tužitelj je vodio parnični postupak pred Općinskim sudom u Gospiću pod posl.br. P-186/1998 protiv tuženika odnosno njihovih pravnih prednika, radi utvrđenja prava vlasništva nekretnina koje su predmet i ovog postupka, pozivajući se na dosjelost. Rješenjem posl.br. P-321/2011-14, koje je potvrđeno po žalbi, sud se oglasio nenadležnim i odbacio tužbu. To rješenje je primoralo tužitelja da pred nadležnim upravnim tijekom pokrene upravni postupak u kojem se utvrđuje naknada za depozirane nekretnine u vlasništvu tuženika, ali tamo predmetom naknade nisu bile nekretnine iz predmetne P-321/2011 već samo dio istih. Tuženici stoga ističu prigovor presuđene stvari zbog naprijed navedenog pravomoćnog rješenja kojim su vezani i ovdje tužitelji kao pravni sljednici.

6. U nastavku postupka stranke su ostale pri ranijim navodima, pri čemu je tužbeni zahtjev konačno uređen podneskom tužitelja od 6. svibnja 2026. (str. 499-503 spisa).

7. Tuženikovo protivljenje preinaci tužbe na ročištu održanom 18. svibnja 2026. (str. 540-542 spisa) je utvrđeno neosnovanim.

8. Čl. 190. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25., u nastavku teksta: ZPP) propisuje da tužitelj može do zaključenja prethodnog postupka preinačiti tužbu a iznimno ju može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka.

9. Čl. 191. st. 1. i 2. ZPP-a definira preinaku tužbe kao promjenu istovjetnosti zahtjeva, povećanje postojećeg ili isticanje drugog zahtjeva uz postojeći. Ako tužitelj preinačuje tužbu tako da, zbog okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, zahtjeva iz iste činjenične osnove drugi predmet ili novčanu svotu, tuženik se takvoj preinaci ne može protiviti.

10. U ovom slučaju je preinaka tužbe izvršena nakon promjena u zemljišnoj knjizi koje su izazvane službenim postupanjem suda u postupku puštanja u promet BZP a kojim se na cjelokupnom području nadležnosti Općinskog suda u Gospiću usklađuju katastarski i zemljišnoknjižni podaci koji takvim postupanjem suda redovno rezultiraju izmjenom iskazane površine u m² i promjeni zemljišnoknjižnog uloška.

11. Kako su navedene promjene izazvane postupanjem zemljišnoknjižnog suda temeljem zakonskih normi, na što tužitelj ne može utjecati, promjena tužbenog zahtjeva na način da se isti uskladi sa novim podacima u BZP podrazumijeva da se tužbeni zahtjev temelji na istoj činjeničnoj osnovi na kojoj je i podnesena tužba u ovom postupku, slijedom čega nije riječ o takvoj preinaci kojoj bi se tuženik mogao protiviti te je u ovom postupku odlučivano po tako preinačenom tužbenom zahtjevu sukladno čl. 191. st. 2. ZPP-a (sukladno i pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske na sjednici održanoj 27. svibnja 2024. i ponovljenom u odluci VRSR broj: Rev 429/2024-2 od 12. lipnja 2024.).

12. Nesporno je između stranaka kako su tuženici upisani kao suvlasnici sporne k.č.br. 3002 upisane u k.o. Gospić.

13. Sporno je između stranaka da li je tužitelj stekao vlasništvo sporne nekretnine, uključujući sve suvlasničke dijelove tuženika izvanknjižnim putem te ukoliko jest, da li je vlasništvo stekao kao pravni sljednik ranijeg distributera električne energije koji je istu stekao nacionalizacijom ili ju je stekao dosjelošću.

14. Na te okolnosti su provedeni dokazi čitanjem isprava dostavljenih u spis: skice lica mjesta (str. 14 spisa), rješenje Narodnog odbora općine Gospić broj: 08-6069/2-1959 od 12. rujna 1959, (str. 32-35 spisa), uvjerenje Državne geodetske uprave od 12. veljače 2016. (str. 36 spisa), zračna snimka lica mjesta iz 1962. (str. 37 spisa), uvjerenje Državne geodetske uprave od 14. svibnja 2008. (str. 38 spisa), izvadak iz posjedovnog lista 2260 k.o. Gospić (str. 39 spisa), kopija katastarskog plana od 14. svibnja 2008. (str. 40 spisa), rješenje Općine Gospić broj: UP/I-01-644/1-1970 od 27. kolovoza 1970. (str. 41-42 spisa), rješenje općine Gospić broj: UP/I-01-2916/1-1971 od 28. lipnja 1972. (str. 43 spisa), građevinska dozvola općine Gospić broj: 06-UP/I-824/1-76 od 30. srpnja 1976. (str. 44-45 spisa), rješenje općine Gospić broj: 06-UP/I-531/79 od 12. lipnja 1978. (str. 46 spisa), dopis općine Gospić od 8. studenog 1979. (str. 47 spisa), zahtjev Elektroprivrede Rijeka od 30. rujna 1980. (str. 48 spisa), rješenje Općine Gospić broj: 06-3064/80 od 10. veljače 1981. (str. 49-50 spisa), građevinska dozvola od 10. srpnja 1986. (str. 51-52 spisa), građevinska dozvola od 5. svibnja 1987. (str. 53-55 spisa), građevinska dozvola od 20. ožujka 1990. (str. 56-57 spisa), dozvola za upotrebu od 13. rujna 1990. (str. 58-59 spisa), građevinska dozvola od 2. ožujka 1976. (str. 60-61 spisa), građevinska dozvola od 2. veljače 1978. (str. 62-63 spisa), dozvola za upotrebu od 23. kolovoza 1983. (str. 64 spisa), povijest promjena na katastarskim česticama (str. 65-68 spisa), uvjerenje Državne geodetske uprave od 14. svibnja 2008. (str. 69-70 spisa), identifikacija Državne geodetske uprave od 8. veljače 2016. (str. 71-72 spisa), izvod iz posjedovnog lista broj 2260 (str. 73-74 spisa), kartica osnovnog sredstva (str. 75-89 spisa), građevinska dozvola od 20. ožujka 1985. (str. 90-91 spisa), povijesni izvadak iz sudskog registra (str. 92-105 spisa i str. 118-125 spisa koji se odnosi na HEP-ODS), izvadak ZK uloška 544 k.o. Gospić (str. 112 spisa), izvadak ZK uloška 2260 k.o. Gospić (str. 113, 510-513 spisa), ugovor o zakupu iz 2002. godine (str. 114-117 spisa), izvadak ZK uloška 9680 k.o. Gospić (str. 504-509 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 21. prosinca 1994. (str. 529-536 spisa). Proveden je očevid na licu mjesta (str. 167-168 spisa) uz pomoć vještaka geodeta koji je dostavio pisani nalaz i mišljenje (str. 171-198 spisa) i usmeno ga obrazložio na ročištu 3. svibnja 2023. (str. 214-215 spisa). Pročitana je dostavljena sudska praksa (str. 132-159, 398-460, 490-497 spisa).

15. Analizom provedenih dokaza sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

16. Tužitelj temelji tužbeni zahtjev na alternativnom zahtjevu za utvrđenjem stjecanja predmetne nekretnine nacionalizacijom zemljišta, dodjelom zemljišta njegovom predniku na korištenje i pretvorbom pravnog prednika u njegov sadašnji ustroj, odnosno dosjelošću, samostalnim i poštenim posjedom istih, kako svojim posjedom tako i svojih pravnih prednika.

17. Po pitanju prigovora nenadležnosti, obrazloženje njegova odbijanja je već sadržano i u presudi ovog suda posl.br. P-58/2020-33 od 21. lipnja 2023. (str. 224-233 spisa), koje obrazloženje je prihvatio i Županijski sud u Puli-Pola u presudi i rješenju posl.br. GŽ-1066/2023-2 od 24. ožujka 2025. (str. 342-357 spisa), slijedom čega se ovdje samo ponavlja obrazloženje radi preglednosti: odlučivanje o zahtjevu tužitelja za stjecanjem prava vlasništva dosjelošću ulazi u sudsku nadležnost, o tako istaknutom

zahtjevu odlučuje u prvom stupnju općinski sud kao stvarno i apsolutno nadležni posebno i kraj činjenice da se radi o sporu koji se vodi između pravne osobe na jednoj i fizičkih osoba na drugoj strani, a sve temeljem odredbe čl. 34. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25., u nastavku teksta: ZPP) koji određuje nadležnost općinskih sudova, a koji predmet nije izriekom određen kao tip predmeta koji potpada pod nadležnost drugih sudova u smislu čl. 34. st. 2. ZPP-a.

18. Po pitanju presuđene stvari, obrazloženje njegova odbijanja je također već sadržano i u presudi ovog suda posl.br. P-58/2020-33 od 21. lipnja 2023. (str. 224-233 spisa), koje obrazloženje je prihvatio i Županijski sud u Puli-Pola u presudi i rješenju posl.br. GŽ-1066/2023-2 od 24. ožujka 2025. (str. 342-357 spisa), slijedom čega se ovdje samo ponavlja obrazloženje radi preglednosti: presudom Općinskog suda u Gospiću posl.br.: P-186/1998 od 22. studenog 2010. prihvaćen je tužbeni zahtjev pravnog prednika tužitelja na utvrđenje prava vlasništva nekretnina sagrađenih na, između ostaloga, spornoj k.č.br. 3002 k.o. Gospić. Međutim, po žalbi prvo i četvrto tuženika ta presuda je ukinuta rješenjem Županijskog suda u Karlovcu, Stalna služba u Gospiću posl.br.: GŽ-x-111/2011 od 26. svibnja 2011. te je predmet vraćen sudu prvoga stupnja na ponovno suđenje. U ponovljenom postupku, taj predmet pravomoćno je okončan na način da se sud rješenjem poslovni broj P-321/2011 od 31. listopada 2011. (koje je potvrđeno rješenjem Županijskog suda u Karlovcu, Stalna služba u Gospiću poslovni broj GŽ-x-104/2012 od 18. lipnja 2012.) oglosio nenadležnim za postupanje u predmetu, ukinuo provedene radnje u postupku i odbacio tužbu tužitelja. Takva pravomoćna odluka ne predstavlja meritornu sudsku o tužbenom zahtjevu na utvrđenje prava vlasništva koja bi imala za posljedicu zaključak o presuđenoj stvari s posljedicom odbačaja predmetne tužbe. Niti u upravnom postupku koji se vodio pred nadležnim uredom Ličko-senjske županije se nije raspravljalo o pitanju naknade za oduzetu k.č.br. 3002 k.o. Gospić. U okolnostima konkretnog slučaja, kada je tužba tužitelja odbačena, ne postoji nikakva zapreka da se takva tužba ponovno ne podnese uzimajući u obzir odredbu čl. 288. st. 2. ZPP-a koji propisuje pravilo postupanja suda u presuđenoj stvari.

19. Pitanje stjecanja nekretnina tužitelja je regulirano dvjema mogućim pravnim osnovama, Zakonom o elektroprivredi („Narodne novine“ br. 31/90., 47/90., 61/91., u nastavku teksta: ZE) i Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 90/10., 143/12., 94/17., 152/14., u nastavku teksta: ZV).

20. U trenutku prijelaza gospodarskog uređenja Republike Hrvatske sa planskog na tržišno gospodarstvo, pitanje imovine potrebne za obavljanje djelatnosti tužitelja kako je u tom trenutku bila definirana čl. 11. ZE-a, bilo je riješeno čl. 12. ZE-a, koji je u svojoj prvoj inačici i dvjema izmjenama i dopunama bio različito reguliran.

21. Čl. 12. st. 1. je tako određivao kako su sredstva za osnivanje i obavljanje djelatnosti Hrvatske elektroprivrede sredstva organizacija iz članka 9. ovoga zakona (osnovna, obrtna i druga sredstva) utvrđena bilancom stanja na dan 30. lipnja 1990. godine. St. 2. istog članka je bio različito reguliran svakom novom inačicom te je tako u NN br. 31/90 određivao kako Hrvatska elektroprivreda ne može otuđiti objekte, koji čine tehničko-tehnološku cjelinu elektroenergetskog sustava, bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske. U NN br. 47/90 je izmijenjen na način da je određivao kako su

Hrvatske elektroprivrede državno vlasništvo Republike Hrvatske. Konačno, u posljednjoj izmjeni prije preoblikovanja tužitelja u dioničko društvo, u NN br. 61/91 je određivao kako je poduzeće Hrvatska elektroprivreda u vlasništvu Republike Hrvatske.

22. Iz navedenog čl. 12. ZE-a tako proizlazi da je nakon početnih zakonodavnih dvojbi u preoblikovanju tužitelja, zakonom određeno da su sva sredstva za osnivanje i obavljanje djelatnosti Hrvatske elektroprivrede sredstva organizacija iz članka 9. ZE-a (osnovna, obrtna i druga sredstva, dakle imovina koja uključuje sve nekretnine) utvrđena bilancom stanja na dan 30. lipnja 1990. godine, dok je sama Hrvatska elektroprivreda kao poduzeće postala vlasništvo Republike Hrvatske.

23. ZE međutim nijednom odredbom nije odredio što se događa s imovinom koja nije utvrđena bilancom stanja na dan 30. lipnja 1990. godine, a bila je dio sredstava organizacija iz članka 9. ZE-a.

24. Ovdje je stoga prvenstveno bilo potrebno utvrditi da li je sporna nekretnina uopće bila dio sredstava pravnog prednika tužitelja u smislu čl. 9. ZE-a.

25. Iz dostavljenih isprava je utvrđeno kako je sporna nekretnina nacionalizirana temeljem odredbi Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ br. 52/58., 3/59., 24/59., 24/61., 1/63., u nastavku teksta: ZN), a potom je deposidirana rješenjem Narodnog odbora općine Gospić broj: 08-6069/2-1959 od 12. rujna 1959, (str. 32-35 spisa), te dodijeljena na korištenje tužitelju odnosno njegovom pravnom predniku, obzirom identifikacija čestica u navedenom rješenju u bitnome odgovara identifikaciji označenoj u pisanom nalazu i mišljenju vještaka (str. 171-198 spisa), usmeno obrazloženom na ročištu 3. svibnja 2023. (str. 214-215 spisa).

26. Tako je iz navedenog rješenja utvrđeno da su istim obuhvaćene k.č.br. 1204 i 1205 koje nedvojbeno čine dio identifikacije označene u nalazu i mišljenju vještaka, označene kao dio k.č.br. 1204/1, 1204/2 i 1205 iz kojih je dijelom nastala današnja k.č.br. 3002 k.o. Gospić, uz dijelove k.č.br. 1206/3 i 1211/2.

27. Razlika u oznakama matične k.č.br. 1204 u odnosu na vrijeme nastanka današnje k.č.br. 3002 nije od značaja obzirom je navedeno rješenje doneseno 1959. a nova izmjera u kojoj je formirana sporna čestica je provedena krajem sedamdesetih godina prošlog stoljeća kako je utvrđeno iz nalaza i mišljenja vještaka, a parcelacija čestice na njene dijelove ostaje unutar okvira matične čestice.

28. Rješenje od 12. rujna 1959. je dostavljeno samo sa prvom, sedamdeset prvom i sto dvadeset prvom i drugom stranicom, tako da nije bilo moguće nedvojbeno utvrditi iz tog rješenja da su bile obuhvaćene i k.č.br. 1206/3 i 1211/2, ali kako je iz zračne snimke lica mjesta iz 1962. (str. 37 spisa), ponovljene u nalazu i mišljenju vještaka, vidljivo da su na spornoj čestici već 1959. evidentirane tri zgrade koje se po mišljenju ovog suda van svake razumne sumnje mogu smatrati posjedom tužitelja, posebno imajući u vidu cijeli niz dostavljenih građevinskih i uporabnih dozvola dostavljenih od strane tužitelja, a iz kojih proizlazi da je tužitelj aktivno koristio spornu nekretninu (str. 41-64 spisa), što dodatno potvrđuje povijest promjena na katastarskim česticama (str. 65-68 spisa), uvidom u koju je utvrđeno kako je posjednikom sporne čestice od osnivanja katastarskog operata 10. kolovoza 1978. upisana „Elektra“ odnosno „Elektrolika“ Gospić, kao dio tadašnje Elektroprivrede Rijeka.

29. Time je utvrđeno kako je tužitelj u samostalnom, zakonitom, poštenom i istinitom posjedu preko 50 godina - počev od 1956. kada je izgradio staru upravnu zgradu i skladište koje su se potom nadograđivale i proširivale temeljem valjanih akata nadležnih tijela.

30. Neovisno o dugotrajnosti posjeda, stav je ovoga suda da tužitelj nije mogao steći pravo vlasništva sporne nekretnine dosjelošću putem svog pravnog prednika a prije donošenja Zakona o izmjenama zakona kojima su osnovana javna poduzeća („Narodne novine“ br. 61/91), kojim je izmijenjen čl. 12. st. 2. ZE-a, kojom izmjenom je konačno utvrđeno da je imovina tužitelja njegova vlastita imovina.

31. Kako je prethodno navedeno, prednik tužitelja je stekao spornu nekretninu 1956., za vrijeme važenja Zakona o sredstvima radnih organizacija („Službeni list FNRJ“ br. 54/57.), je u čl. 4. određivao da su sredstva privrednih organizacija stečena po bilo kojem osnovu u društvenom vlasništvu. Ista odredba čl. 4. je ostala na snazi u vrijeme važenja Zakona o sredstvima radnih organizacija („Službeni list FNRJ“ br. 54/57., 48/58., 48/59., 17/59., 52/59., 8/61., 17/61., 53/62., 30/62., „Službeni list SFRJ“ br. 14/65., 56/65., 29/66., 1/67., 31/67., 7/67., 10/68., 24/68., 48/68., 42/69., 55/69., 28/70., 34/71., 22/73.). Zakon o udruženom radu („Službeni list SFRJ“ br. 53/76., 57/83., 85/87., 6/88., 11/88., 77/88., 40/89.) je dopuštao ograničeno raspolaganje stvarima u društvenom vlasništvu, ali iz dostavljenih dokaza nije bilo utvrđeno da je prednik tužitelja na bilo koji način raspolagao spornom nekretninom, osim za vlastite potrebe, izgradnjom, dogradnjom i preinakama postojećih zgrada na nekretnini.

32. Kako je Zakon o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 6/80., 36/90., „Narodne novine“ br. 53/91., 91/96.) tijekom cijelog razdoblja njegova važenja u čl. 29. određivao da se na stvari u društvenom vlasništvu pravo vlasništva ne može steći dosjelošću, obzirom je prednik tužitelja stekao predmetnu nekretninu na upravljanje kao društveno vlasništvo, u to vrijeme nije imao osnova za smatrati da mu sporna nekretnina pripada kao išta drugo osim kao nositelju prava upravljanja društvenim vlasništvom.

33. Trenutkom donošenja Zakona o izmjenama zakona kojima su osnovana javna poduzeća („Narodne novine“ br. 61/91) ta se situacija mijenja jer je tužitelj kao opći pravni sljednik ranijeg nositelja prava upravljanja društvenim vlasništvom, odredbom čl. 12. st. 1. ZE-a postao vlasnikom sredstva organizacija iz čl. 9. ZE-a, a koji obuhvaća i predmetnu nekretninu.

34. Ovo neovisno o tome što tužitelj nije dostavio dokaz o tome da je sporna nekretnina utvrđena bilancom stanja na dan 30. lipnja 1990. godine jer ZE nema odredbe po kojoj bi imovina poduzeća iz čl. 9. ZE-a, a nije procijenjena u vrijednost društvenog kapitala ili koja nije bila obuhvaćena bilancom na dan stupanja na snagu toga Zakona, bila prenesena na neku drugu osobu. Bilanca kao knjigovodstvena kategorija ne može biti pravna osnova za stjecanje, a ni za gubitak prava vlasništva. Ona predstavlja samo pregled imovine (koju sastavlja pravna osoba o čijoj se imovini radi) i obveza na određeni dan. Ta odredba ne uspostavlja poseban vlasničkopravni režim nad sredstvima obuhvaćenim bilancom, a poseban nad onim sredstvima koja nisu obuhvaćena bilancom. Dakle, nije relevantno glede vlasništva jesu li sredstva obuhvaćena bilancom ili nisu.

35. U ovom slučaju se ne primjenjuje Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća („Narodne novine“ br. 19/91., 26/91., 45/92., 83/92., 84/92., 18/93., 94/93., 2/94., 9/95., 42/95., 21/96., 118/99., 99/03., 145/10.) ni Zakon o privatizaciji („Narodne novine“, br. 21/96, 71/97, 16/98, 73/00), nego isključivo ZE koji kao poseban zakon (lex specialis) ima prednost u primjeni. U smislu odredbe čl. 47. Zakona o privatizaciji dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća prenose se Hrvatskom fondu za

privatizaciju ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Budući da pretvorba pravnog prednika tužitelja nije izvršena temeljem Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća nego temeljem ZE, imovina koja mu je pripadala, a eventualno nije procijenjena u vrijednost društvenog kapitala, nije mogla biti prenesena na Hrvatski fond za privatizaciju temeljem čl. 47. Zakona o privatizaciji (o čemu je prethodno već odgovarajuće odlučivao Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju broj: Rev-x 199/12-2 od 8. travnja 2015.).

36. Stoga, kako je utvrđeno da je imovina prednika tužitelja stupanjem na snagu Zakona o izmjenama zakona kojima su osnovana javna poduzeća postala vlasništvo poduzeća Hrvatske elektroprivrede, tek je od tog trenutka, dakle 19. studenog 1991. sukladno čl. 6. u vezi čl. 11. istog Zakona moguće utvrđivati uvjete stjecanja prava vlasništva nad spornom nekretninom putem instituta dosjelošti.

37. Pitanje stjecanja nekretnine dosjelošću u periodu od 19. studenog 1991. do današnjeg dana je regulirano putem dva zakona, Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 6/80., 36/90., „Narodne novine“ br. 53/91., 91/96.) i ZV-a.

38. Čl. 28. st. 2., 4. i 5. ZOVO-a je propisivao da savjesni i zakoniti posjednik nepokretne stvari, na koju drugi ima pravo vlasništva, stječe pravo vlasništva na tu stvar dosjelošću protekom deset godina. Savjesni posjednik nepokretne stvari, na koju drugi ima pravo vlasništva, stječe pravo vlasništva na tu stvar dosjelošću protekom 20 godina. Nasljednik postaje savjestan posjednik od trenutka otvaranja nasljeđa i u slučaju kada je ostavilac bio nesavjestan posjednik, a nasljednik to nije znao niti je mogao znati, a vrijeme za dosjelošt počinje teći od trenutka otvaranja nasljeđa.

39. Čl. 159. ZV-a određuje kako se dosjelošću stječe vlasništvo stvari samostalnim posjedom te stvari ako taj ima zakonom određenu kakvoću i neprekidno traje zakonom određeno vrijeme, a posjednik je sposoban da bude vlasnikom te stvari. Samostalni posjednik čiji je posjed pokretne stvari zakonit, istinit i pošten, stječe je dosjelošću u vlasništvo protekom tri godine, a takav posjednik nekretnine protekom deset godina neprekidnoga samostalnog posjedovanja. Samostalni posjednik pokretne stvari kojemu je posjed barem pošten stječe je dosjelošću u vlasništvo protekom deset godina, a takav posjednik nekretnine protekom dvadeset godina neprekidnoga samostalnog posjedovanja. Samostalni posjednik stvari u vlasništvu Republike Hrvatske, županija i jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave i s njima izjednačenih pravnih osoba, kao i stvari u vlasništvu crkve ili drugih pravnih osoba koje ne traže za sebe dobitak nego služe za dobrotvorne ili druge općekorisne svrhe, steći će dosjelošću vlasništvo tih stvari tek pošto je njegov zakonit, istinit i pošten, ili barem pošten, samostalni posjed neprekidno trajao dvostruko vrijeme od onoga iz stavaka 2. i 3. istog članka.

40. U ovom slučaju, činjenica da tužitelj temelji svoj posjed na sveopćem prijenosu imovine svojeg prednika temeljem zakonske norme, i to čl. 12. u vezi čl. 9. ZE-a, čini njegov posjed zakonitim, istinitim i poštenim, obzirom iz cjelokupnog postupka i svih izvedenih dokaza proizlazi da su se tužitelj i njegovi prednici nesmetano koristili spornom nekretninom za potrebe obavljanja svojeg poslovanja za izvršavanje kojeg je tužitelj rečenim ZE i osnovan, kao i njegovi prednici, te ih nitko u tom izvršavanju djelatnosti nije smetao niti im osporavao pravo vlasništva.

41. Činjenica je da upis prava vlasništva na predmetnoj nekretnini nikad nije proveden ali takva činjenica ne mijenja zakonitost, istinitost i poštenje tužitelja, obzirom

je nacionalizacija i deposedacija predmetne čestice provedena od strane tadašnje općine Gospić, na kojoj je ležao i teret provedbe zemljišnoknjižnog upisa u zemljišne knjige, te propuštanje takvog postupanja od strane javnog tijela, nakon što je tužitelju to isto javno tijelo predalo spornu nekretninu kao društveno vlasništvo na upravljanje za potrebe elektroprivrede, ne može biti okolnost koja ide na teret tužitelja, posebno jer su tuženici i njihovi prednici u slučaju sumnje imali mogućnost osporavanja provedene nacionalizacije sukladno čl. 54. – 62. Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta koji je bio na snazi u trenutku provedbe nacionalizacije sporne nekretnine.

42. Stoga je utvrđeno kako je tužitelj protekom deset godina od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama zakona kojima su osnovana javna poduzeća, dakle 20. studenog 2001. ispunio uvjete propisane čl. 159. st. 2. ZV-a za stjecanje prava vlasništva dosjelošću, koji je započeo teći sukladno čl. 28. st. 2. ZOVO-a, sve obzirom niti ZV niti ZOVO ne isključuju stjecanje prava vlasništva nekretnina pravnim osobama putem instituta dosjelosti, a tuženici su osporili pravo vlasništva tužitelju podnošenjem tužbe tek 2016. godine, dakle 15 godina nakon što je tužitelj ispunio uvjete za stjecanje prava vlasništva sporne nekretnine dosjelošću.

43. Slijedom svega naprijed navedenog, tužbeni zahtjev je prihvaćen u cijelosti.

44. Tužitelj i tuženici potražuju parnični trošak.

45. Tužitelj je u cijelosti uspio u sporu slijedom čega mu je priznat ukupni traženi trošak radnji izazvanih vođenjem postupka sukladno čl. 154. st. 1. ZPP-a u vezi Tbr. 52.3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" br. 138/23., u nastavku teksta: Tarifa), dok su tuženici odbijeni za ukupni traženi trošak.

46. Tužitelju je stoga priznat zatraženi trošak podnesaka od 21. travnja 2026. i 6. svibnja 2026. u visini 9.007 bodova svaki sukladno Tbr. 8.1. Tarife.

47. Tužitelju je priznat trošak zastupanja na ročištu 18. svibnja 2026. u visini 9.007 bodova sukladno Tbr. 9.1. Tarife.

48. Zbroj svih priznatih radnji iznosi 27.021 bodova. Pomnoženo sa vrijednosti boda od 2,00 eura sukladno Tbr. 54. Tarife iznosi 54.042,00 eura. Uvećano za PDV po stopi od 25% sukladno Tbr. 46. Tarife iznosi 67.552,50 eura.

49. Tužitelju su također priznati troškovi pristojbe na tužbu i presudu sukladno čl. 4. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine" br. 118/18., 51/23.) u iznosu od 663,61 eura svaki.

50. Ukupni trošak tužitelja je time određen u visini od 68.879,22 eura.

51. Zatezna kamata je određena sukladno čl. 29. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 145/23., 155/23.).

U Gospiću 29. svibnja 2026.

Sudac:
Jano Malovac

Uputa o pravu na žalbu:

Protiv ove presude stranke mogu podnijeti žalbu u pisanom obliku, u dovoljnom broju istovjetnih primjeraka za sud i protivnu stranu, u roku od 15 dana od dana njene objave, putem ovog suda na Županijski sud.

Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena.

Dostaviti:

- tužitelju po punomoćniku Borisu Jugu, odvjetniku u Zagrebu, Božidara Adžije 22
- tuženicima po punomoćnicama iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Anite Vrkić i Ive Vrkić u Rijeci, Ante Starčevića kbr. 2

Broj zapisa: **9-30888-bbac4**

Kontrolni broj: **0d3fe-835d5-1cdf7**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Gospiću** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.